

MAGYAR KARSZT- ÉS BARLANGKUTATÓ TÁRSULAT

MÚSORFÜZET

1993. NOVEMBER-DECEMBER

MEGHÍVÓ

Tisztelettel meghívjuk minden tagtársunkat a Szemlo-hegyi-barlang (Budapest, II. Pusztaszeri út 35.) feletti díszkertben, az ezévi Barlangnapon felavatott **Barlangkutató Emlékkertben**, az 1980 után elhunyt barlangkutató tarsamk emlékhelyemek avatasára, melyet

1993. november 1-én (hétfő, Halottak napja) 16.30-kor tartunk

Minden kedves barlangkutató tarsamk megjelenésére számítunk! Aki tud, kérjük, hozzon magával karbidlámpát!

Az emlékkert megközelíthető az újlaki templomtól induló 29-es autobusszal, vagy gépkocsival.

BEZERÉDY KATALIN
DÉNES ERIKA
KUJALEK KATALIN
1980

LIPTAI ERVIN
1984

Hj. VENKOVITS ISTVÁN
1985

HALASI GÁBOR
1984

Dr. SOMOGYI GYÖRGY
1987

BARTA JÓZSEF
1989

ELŐADÁSOK

November 15. (hétfő)

17,00 óra

Hegyi Zoltán - Munkácsy György

Gyalogtúra a Sarkkörön túl

November 22. (hétfő)

17,00 óra

BFAC Barlangkutató Csoport

Barlangtúrák a Bihar-hegységben

Vetített képes előadás a BFAC nyári túrájáról a barlangok ismertetésével, térképekkel

Mindkét vetítés helye: MHSZ Szekház, Budapest, II. Fő utca 68. II. emeleti folyosó

A BÜKKI BARLANGOK KUTATÁSÁNAK, VÉDELMÉNEK ÉS HASZNOSÍTÁSÁNAK LEGÚJABB EREDMÉNYEI

A rendezvény időpontja: 1993. november 11-13. (csütörtök-szombat)

A rendezvény helye: Miskolci Egyetem F. 5. kollegium XXII. sz. előadóterem

Rendezők: a Bükk Nemzeti Park Igazgatósága, a Miskolci Egyetem Hidrogeológiai-Meteorológiai Tanszéke, a Magyar Karst- és Barlangkutató Társulat Észak-magyarországi Területi Szervelete

Védnökök:

Tardy János helyettes államtitkar, Országos Természetvédelmi Hivatal

Csoba Tamás miskolci polgarmester

Ringerhalmi György egeri polgarmester

Támogatók:

Agtólelei Nemzeti Park Igazgatósága

B. A. Z. megyei Városok

Bükk Barlangkutató Társulat Magyarán

EC Q-2001 Kft

Észak-magyarországi Környezetvédelmi Felügyelőveg

Gyurkó Péter városi szenator, az egyeni képviselőalapja terhére

Katalin Nohse Kft

Szecs László városi szenator, az egyeni képviselőalapja terhére

Szintő Kft

A rendezvény programja:

November 11. csütörtök 10 óra

A védnökök és rendezők megnyitó üdvözlései:

Tardy János helyettes államtitkar, Országos Természetvédelmi Hivatal

Varga Ferenc igazgató, Bükk Nemzeti Park Igazgatósága

Jambrik Rozália tanszékezető, Miskolci Egyetem

Petravovszky István alpolgarmester, Miskolc

Ringerhalmi György polgarmester, Eger

Lénárt László tudományos titkár, MKBT

Szakelőadások:

10 óra 30 perc

Levezető elnök: *Varga Ferenc*

Hevesi Attila: **A pusztuló és rombadőlt barlangok szerepe a Bükk felszíni formakincsének gazdagításában**

Hukl József - Lénárt László - Hunyadi Ilona: **Radonmérések a Bükki Nemzeti Park területén lévő barlangokban és forrásokban**

Hír János: **A bükki barlangok őslénytani kutatásának eredményei, különös tekintettel az utóbbi 20 évre**

12 óra

Ringer Árpád: **Felső-pleisztocén régészeti kultúrák a Bükk néhány fontosabb barlangjában**

Jánosi Melinda - Szakáll Sándor: **Taranakit a bükki barlangokból**

Szunyogh Gábor: **A karsztos térszínek lepusztulásának elméleti modellezése**

Ebédszünet

14 óra 30 perc

Levezető elnök: *Lénárt László*

Jakucs László: **A Bükk hegység fő szpeleogenetikai időszakai**

Keveiné Bárány Ilona: **A karsztokológiai rendszer változásainak hatása a barlangokra**

Sásdi László: **A Bükk hegység paleokarsztjára vonatkozó megfigyelések**

16 óra

Pelikán Pál: **Mélyfúrásokban talált barlangindikációk a Bükkben**

Székely Kinga: **Barlangtani bibliográfia nyilvántartása számítógépen**

Kovács Zsolt: **A Balekina-barlang kutatásának eredményei**

Ferenczy Gergely: **A Marcel Loubens Barlangkutató Egyesület barlangvédelmi és barlangkutató tevékenysége**

Botos Zsolt: **A Barlangi Mentők Észak-magyarországi Egyesületének tevékenysége**

Vacsoraszünet

19 óra

Kötetlen szakmai beszélgetés, diavetítés az előadók által hozott anyagból

November 12. péntek 8 óra

Szakelőadások

Levezető elnök: *Jumbrik Rozália*

Lénárt László - Balla Béláné: **Barlangi klímamérések eredményei a Szent István-barlangban**

Tóth Judit - Munkácsi Adrienn - Andrik Péter - Nagy Ferenc - Farkas Mária:

Barlangtherápia a komplex légzésrehabilitáció keretében a lillafüredi Szent István-barlangban

Borsodi Klára - Barkai László: **Krónikus légúti beteg gyerekek kúrátatása során szerzett tapasztalatok a Szent István-barlangban**

9 óra 30 perc

Hazslinszky Tamás: **A bükki barlangok idegenforgalmi bemutatásának problémái és lehetőségei**

Fleck Nóra - Hazslinszky Tamás: **Korai képeslapok a Bükk barlangjairól**

Takácsné Bolner Katalin: **A barlangok állapotfelvétele és számítógépes nyilvántartási rendszere**

11 óra

Levezető elnök: *Hevesi Attila*

Orbán József - Lénárt László: **Bükki barlangok vízművek részéről történő hasznosítása**

Zsuffa András - Szlabóczky Pál: **A Miskolc-tapolcai Barlangfürdő bővítésének speleológiai eredményei és a hasznosítás építészeti lehetőségei**

Czakó László: **A bükki vízalatti barlangok és a hasznosításuk lehetőségei**

12 óra 30 perc

Sásdi László - Szilágyi Ferenc: **A Magyar Állami Földtani Intézet által a Bükk negységben végzett víznyomjelzéses vizsgálatok értékelése**

Lénárt László - Balla Béláné: **Szórványos és rendszeres denevérészlelések a Bükkben**

Nagy Mihály Zoltán - Maucha Gergely - Spielman Edit: **Mérések és megfigyelések az István-lápai-barlangban 1988-1993 között**

Szunyogh Gábor: **A lillafüredi Anna-mésztufabarlang üregeinek térképi ábrázolása**

Ebédszünet

16 óra

Kutatási hely bemutatása a Miskolc-tapolcai Tavas-barlangban, utána fürdés

Vacsoraszünet

19 óra 30 perc

Kötetlen szakmai beszélgetés, diavetítés az előadók által hozott anyagból

Poszter bemutatók a rendezvény alatt:

Lénárt László - Balla Béláné: **Barlangos bélyeg- és képeslapkiállítások, emlékbélyegzések a Bükkben**

Szablyár Péter: **Karszt-kisplasztikák**

Tanulmányút:

November 13. szombat, 8 óra

A. tanulmányút

Diósgyőr-tapolcai-barlang (szauna)

Anna-mésztufabarlang (viztermelés)

Szent István-barlang (barlangterápia)

B. tanulmányút

Bükk-fennsík (rombarlangok)

Szálláslehetőség: az egyetem E/2 kollégiumában (4 ágyas, 8 ágyas szobák) és az E/7 kollégiumban (2 ágyas szobák).

A szállásdíj a helyszínen, a portáknál fizetendő.

2 ágyas szoba: 340 Ft/fő/éjszaka

4 ágyas szoba: 200 Ft/fő/éjszaka

8 ágyas szoba: 130 Ft/fő/éjszaka

A szállásigény bejelentését 1993. november 4-ig tudjuk elfogadni írásban (Lénárt László, Miskolci Egyetem, Hidrológiai-Mérnökgeológiai Tanszék, 3515 Miskolc-Egyetemváros) vagy telefonon (46-365-111/17-26 vagy 17-46), faxon (46-369-554).

Étkezési lehetőség:

egyetemi menza, a la carte rendszerben

egyetemi ABC

egyetemi büfék

A konferencia **részvételi díja 600 Ft/fő**, mely magába foglalja a szervezési költségeket, a kiadványt, a konferencián, az esti programokon, a tanulmányutakon való részvételt (Csak a konferencia előadásainak és esti programjának a látogatása ingyenes!)

A konferencia alatt barlangos kiadványok vásárlására van lehetőség, valamint a támogatók felvilágosítást adnak a tevékenységi körükről.

Mindenkit szeretettel várnak a rendező szervek.

CHOLNOKY PÁLYÁZAT

A Társulat keretében folyó munka dokumentálásának fellendítése, a dokumentáció színvonalának emelése érdekében a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium Természetvédelmi Hivatala és az MKBT elnöksége az 1978-ban alapított Cholnoky Jenő karszt- és barlangkutatói pályázatot az 1994-es évre az előző évekhez hasonlóan

- egyéni és
- csoport kategóriában írja ki.

A pályázat díjazására biztosított keretösszegről a KTM az 1994-re jóváhagyott költségvetés alapján később dönt.

Egyéni kategóriában egyaránt pályázhatnak a Társulat egyéni és csoportokban tevékenykedő tagjai. Az egyéni pályázóknak előzetes munkatervet nem kell beadni.

- Egyéni kategóriában pályázni lehet: karszt- és barlangkutatással kapcsolatos
- tárgyévben végzett kutatási eredményekkel,
 - tárgyévben megjelent publikációval (hazai vagy külföldi kiadásban)
 - tárgyévben elhangzott előadás teljes anyagával (az előadás helyének, időpontjának és a rendezvény programjának csatolásával),
 - tárgyévben kidolgozott és benyújtott TDK dolgozattal vagy középiskolai szakmai tanulmányi versenyre készült dolgozattal, saját kutatási eredményeket összefoglaló, még nem publikált tanulmánnyal,
 - egyéni bibliográfiai tevékenységgel (szakbibliográfia, időszakos bibliográfiai feldolgozása,
 - dokumentációs tevékenységgel (video, diaporáma, stb.)

Csoport kategóriában a pályázaton kizárólag a Társulat keretében működő csoportok ill. kutató kollektívák (nem megbízásos munkát végző ad hoc bizottságok, előzetes munkatervet benyújtó legalább 3 egyéni kutatóból álló kollektívák) vehetnek részt, éves jelentésükkel, ill. zárójelentésükkel.

A jelentések nem tartalmazhatják az előző években leadott részek ismétlését, lezárult kutatás összefoglalása kivételével, akkor is csak röviden, nem szó szerinti ismétlésként. Nem értékelhető a megbízásos munkák keretében végzett tevékenység.

A pályázat feleltetésének és értékelésének szempontjai:

1. Targyevi munkaterv (végrehajtását a Bíráló Bizottság értékeli, pontszáma a csoporteletnél jelentkezik)
 2. Összefoglalás (a jelentés egyes fejezeteinek tömör összegzése) 0-25 pont
 3. Feltáró és barlangvédelmi tevékenység, ezek dokumentálása (szöveges ismertetés, térkép- és fotodokumentáció, műszaki leírás stb.) 0-25 pont
 4. Tudományos munkák (karszt- és barlangtani alapkutatas, vizsgálat, megfigyelés, mérés, kísérlet, kutatási módszer- és eszközfejlesztés stb.) 0-25 pont
 5. Dokumentációs munkák (kataszterezés, nem új feltarasokra vonatkozó térkép- és fotodokumentáció, film, barlangi túrakalauz-, útvonal-ismertető és technikai adatok-, bibliográfia stb.) 0-25 pont
 6. Csoportélet (túrák, rendezvények, tanfolyamok, publikációk, oktatás, továbbképzés stb.) 0-15 pont
- összesen 100 pont

Az egyes tém részekben hazai és külföldi eredmények egyaránt szerepelhetnek!

A pályázat díjai:

A Bíráló Bizottság egyéni és csoport kategóriában egyaránt egy I., egy II. és egy III. díjat ad ki. A Bíráló Bizottság a pályázatok értékelése után fenntartja a jogot a díjak megváltoztatására. A Bíráló Bizottság ezen felül különdíjakat, pénz- és tárgyjutalmakat, illetve ifjúsági díjat a középiskolai, illetve felsőfokú tanintézményben tanuló egyéni pályázók részére is kiadhat.

Küöldijban részesül minden olyan pályázat, amely a 3., 4., 5. tém részek közül legalább egyben 60 %-os vagy ezt meghaladó teljesítményt (minimum 15 pont) ér el. A pénz- és tárgyjutalmakról a bizottság a pályázatok ismeretében dönt. A bizottság a díjak és jutalmak összegéről a rendelkezésre álló keret ismeretében dönt.

A pályázatok - az előző évektől eltérően - 2 példányban küldendők be a Társulat Titkárságára, melyből 1 példányt a Társulat, 1 példányt a Barlangtani Intézet kap. Mindkét példány azonos kivitelű, fotókkal illusztrált példány legyen. Felhívjuk a kutatócsoportok figyelmét, hogy a fenti példányszám nem tartalmazza a területileg illetékes természetvédelmi hatóság számára leadandó jelentést!

A pályázatok beadási határideje: 1994. február 15.

A pályázatok a fenti napon 17 óráig a Társulat Titkárságán (Bp. II. Fő utca 68.) adhatók le, vagy 15-én 24 óráig (15-i postabélyegző) postán küldhetők el.

A Bíráló Bizottság a pályázat beadási határidejét követően regisztrálja a beérkezett pályázatokat, megállapítja, hogy melyek azok, amelyek a pályázat kiírásának megfelelően elbírálásra kerülnek. A pályázaton nem kerülnek értékelésre azok a jelentések, amelyek csak formális jelentéskötelezettségüknek tesznek eleget, illetve azok, amelyeknek benyújtói külön kéri, hogy jelentésük a pályázaton ne vegyen részt.

Felhívjuk a pályázók figyelmét, hogy a pályázaton nem vesznek részt azok a jelentések sem, amelyek nem a kiírt határidőre, vagy nem az előírt példányszamban érkeztek be!

Kérjük,

- törekedjenek a tömör, lényegre toró fogalmazásra, az elbeszélő, nem informatív közlések mellőzésére,

- az említésre kerülő barlangok kataszteri számának megadására, ennek elmulasztása pontlevonással jár,

- mástól atvett adatoknál stb. a forrás pontos megjelölésére. Hivatkozás (es kéziratos vagy szóbeli forrás esetén engedély) nélküli közlés esetén a jelentés a pályázatból kizárasra kerül.

Bizálo Bizottság

Kedves Marci Baratom !

Igen szomorúan vettem tudomásul, hogy mint "lemondott elnökségi tag személyesen is érintve", sőt, talán megbántva érzed Magad.

Nyílt levelem, melyet bemutatkozó írásnak szántam (es főtítkári közlemények címet nem is én adtam, a szerkesztés során került oda) tulajdonképpen főtítkári pályázatom kivonata volt. Ezt a pályázatot én magam sokszorosítottam, es az illetékes választmányi ülésen minden résztvevőnek kiosztottam. Ha veszed a fáradságot, es mint csoportvezető, részt veszel ezen a választmányi ülésen, már ott kézhez kaphattad volna. A megjelent választóknak nem lehetett különösebb kifogása az inkriminált szövegrészletekkel kapcsolatban (melyet szerintem kemény kritikanak nevezni kissé erős túlzás), hiszen két ellenszavazattal fogadták el pályázatomat. (Ellenérzések esetén ez akkor sem következett volna be, ha nincs nagy választási lehetőség).

Eddigi tevékenységemet nem én vagyok hivatott elbíralni. Igaz, úgy érzem, hogy az elmúlt harminc évben elég sok időt töltöttem barlangokban es környékükön, amibe közösségi tevékenység is beletartozott. Gyakorlatilag óvodás korom óta töltöm szinte minden hétvégémet barlangos tevékenységgel.

Szíved joga, hogy teljesen tájékozatlannak tartsál társulati ügyekben. Hadd hívjam fel azért figyelmedet, hogy már az előző ciklusban is a választmányi ülések túlnyomó többségén részt vettem, az elnökségi ülésekről pedig elnökségi tag barátaimtól értesültem.

Burkoltan megfogalmazod, hogy Elnökünk személyét okolod több elnökségi tag lemondásáért. A tagságot kissé félrevezető megfogalmazásodban már csak "hírmondónak maradt közgyűlés által választott tisztségviselő". Az igazság ezzel szemben az, hogy öt elnökségi tag mondott le (ez ugyan sok, de kevesebb, mint 40 %), es közülük is egyikük családi, a főtítkáár pedig munkahelyi okból.

Javaslatod a vezetőség lemondására nyilván nem nekem szól, hiszen engem most választottak meg - talán éppen "vérfrissítési" szempontok alapján is. Egyébként ezt a javaslatot Lénárt Laci már korábban megfogalmazta, es akkor az Elnökség többi tagja úgy reagált, hogy amit vállaltak, azt szeretnék becsülettel teljesíteni, es a számszerű kisebbség ne akarjon rájuk oktrojálni ilyen lépést.

Leveleddel nem is ezek az enyémtől eltérő megközelítések a problematikusak számomra, hanem az, hogy soraidból nem érződik ki a megbékélés iránti vágy. Te besoroltál engem egy másik pártba, mint ahol Te vagy. Es ugye ezt ismerjük a nagypolitikából - sajnos -

különböző pártbeliek hivatalból acsarkodnak egymásra

Kérlek Teged, és masokat is, akikkel közös nevezőn vagy, hogy legyetek szívesek ellenerzéseiteket félretenni egymással szemben, és próbáljunk meg együttműködni, és egymást ne egymást gáncsolni! Olyan lehetetlen kívánság ez? Ha en pozíció nélküli barlangkutató lennék, azt gondolnám, hogy elegendem van ezekből a folyton marakodo emberekből, keressünk teljesen masokat!

Abban igazad van, hogy megfogalmazasom ("a tagságot közelebb hozni a vezetőséghez") nem szerencses, es fordítva kellett volna írnom, hiszen ugy is gondoltam. A geológiában egy vető esetében mindegy, hogy azt mondom: a jobb oldal emelkedett föl és a bal le, vagy fordítva. Emberek esetében ez nem egészen így van. A lenyeg: kerüljünk végre közelebb egymashoz. Hidd el, őszintén gondolom ezt.

A régi baratsággal üdvözl:

Leél-Őssy Szabolcs

ELNÖKSÉGI HATÁROZATOK

Elnökségi ülés, 1993. október 12.

- Köszönettel tudomásul vette dr. Fodor István beszámolóját az UIS Nemzetközi Szpeleológiai Kongresszusáról.

A Pekingben megrendezett kongresszuson 36 országból kb. 260 fő vett részt. Magyarországot Dr. Fodor István és Székely Kinga képviselte. A küldöttek a későbbiekben részletes beszámolót tartanak a kongresszusról.

A következő kongresszus 1997-ben Szajchan kerül megrendezésre.

Az UIS új elnöke az olasz Paolo Forti, főtitkara a cseh Pavel Bosak.

- Köszönettel tudomásul vette a csoportok nyári táboráról Ézsias György titkár által tartott beszámolót.

- Elfogadta Hazslinszky Tamásnak a Solymári Bizottság megalakulására és működésére vonatkozó javaslatát, s egyben felkérte az előterjesztőt, hogy a bizottság megszervezésével kapcsolatos lépéseket tegye meg. A javaslatban szereplő - a Solymári-ördöglyuk társulati üzemeltetésével kapcsolatos - költségek megteremtése érdekében az Elnökség a Karszt és Barlang Alapítványhoz fordul vissza nem térítendő támogatásért. A Szinló Kft. által tett felajánlást, mely szerint a látogatáshoz 20 db sisakot bocsátanak rendelkezésre, az Elnökség köszönettel tudomásul vette.

- Elfogadta Szablyár Péternek a Gellért-hegyi Aragonit-barlang társulati kezelésben történő vendégforgalmi hasznosítására vonatkozó javaslatát, s egyúttal felkérte az előterjesztőt az ügygel foglalkozó munkabizottság vezetésére. A megvalósítás első lépéseként egy helyszíni szemlét javasol az Elnökség.

- Elfogadta Szablyár Péternek a rózsadombi termálkarszt UNESCO világörökség

listára történő felterjesztésével kapcsolatban tett intézkedésekről szóló beszámolóját. A megvalósítás érdekében november 4-en sajtótájékoztatóra kerül sor a Szemlő-hegyi-barlang fogadóépületében. Továbbá javasolja, hogy a témával kapcsolatban a 11. Nemzetközi Szpeleológiai Kongresszuson hozott US határozatot sürgősen be kell szerezni.

- Elfogadta Szablyár Peter tájékoztatóját arra vonatkozóan, hogy a Barlangkutató emlékkert befejezéseket november 1-en további 6 emlékkő felállítására kerül sor a Szemlő-hegyi-barlang feletti díszkertben.

- Foglalkozott Szablyár Peternek a Vass Imre-barlang feltárasának 40. évfordulója alkalmából rendezendő emlékkünnepségre tett javaslatával. Vegleges döntésre azonban csak a következő elnökségi ülésen kerül sor a Papp Ferenc Csoport véleményének ismeretében.

- Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatósága által az Expo elő-, utó- és kiegészítő rendezvényeire tett javaslatot, amelyben a Társulat társrendezőként közreműködik, jónak tartja, s az Expo bizottság létrehozása érdekében egyeztető tárgyalást javasol a Nemzeti park, illetve a Barlangtani Intézet képviselőivel. A Társulat részéről a téma koordinálására Hazslinszky Tamást kérte fel.

- Egyhangulag jóváhagyta az Anubisz Barlangkutató Csoport felvételi kérelmet, s elfogadásra a Választmány elé terjeszti.

- 4/3 arányban jóváhagyta a Pizolit Barlangkutató Egyesület felvételi kérelmet, s elfogadásra a Választmány elé terjeszti.

- Sajnálattal tudomásul vette, hogy a Társulat vállalkozási tevékenységének fellendítésére a Műsorfüzet május - júniusi számában megjelent felhívásra érdemi javaslat nem érkezett.

- Elfogadta Kraus Sándor szakértői kérelmét.

A Solymári Bizottság megalakulása

A Solymári-ördöglyuk turista jellegű bemutatását a háború előtt a Társulat végezte. Az azóta eltelt közel 50 év óta azonban a barlang gazdátlanul, egyre pusztulóbb állapotban van.

Ezen segítendő, a Budapesti Természetvédelmi Igazgatóság - a Természetvédelmi Hivatal anyagi fedezetéből - lezáratta és még ez évben a Cirkuszig tartó szakasz létesítményeit felújíttatja, onnan a kijáratig (Pipa) pedig overállos túrákra alkalmassá téteti a barlangot.

Ezt a lehetőséget kívánja a Társulat kihasználni és a régi hagyományt felújítva, a jövő év tavaszától kezdve a barlangot turista jellegű látogatással hasznosítani és karbantartani. E cél érdekében az Elnökség támogatólag jóváhagyta a Solymári Bizottság megalakítását, melynek szervezésével Hazslinszky Tamást bízta meg.

Kerjük azon tagtársak jelentkezését (minél nagyobb számban), akiknek ehhez a munkához kedvük lenne, és vállalnanak évente 4 hetvegen barlangi turavezetést és karbantartási munkát (ennel több, de kevesebb vállalat is szívesen veszünk). Az előzetes tervek szerint a turavezetők utiköltség terítést kapnak és nyereséges működés esetén részesedést.

Kerjük, hogy az érdeklődők az alábbi jelentkezési lapot november 5-ig a Tarsulat Titkárságára eljuttatni szíveskedjenek. Ezt követően - még ebben az évben - alakuló ülést tartanánk, a tervek véglegesítése és a soron levő teendők megbeszélése tárgyában.

A jelentkezési lapot lásd számunk végén!

HÍREK

Idén télen is vezeték földtani nyílt turákat. Az első december 11-én (szombaton) lesz, 9 órától a **Ferenc-hegyi-barlangban**. A továbbiakat is szombatonként tartjuk, a találkozási helyeket az MKBT-ben kiírom.

Kraus Sándor

A Budapesti Természetvédelmi Igazgatóság a **Solymári-ördöglyuk** látogatására vonatkozóan az alábbi levelet juttatta el Társulatunkhoz:

"Tisztelt Főtitkár Úr!

Tájékoztatom, hogy az Igazgatóság megkezdi a Solymári-ördöglyuk turisztikai célú részleges kiépítését. A kiépítés időtartama alatt - várhatóan 1993. november 30-ig - biztonsági és vagyónvédelmi okok miatt a barlang látogatására nem nyílik lehetőség. A munkák elkészülte után a túralehetőség módjáról értesíteni fogom.

Kérem fentiek szíves tudomásulvételét, a korlátozásról az érdeklődő barlangkutatók tájékoztatását.

Budapest, 1993. október 12.

Dr. Szabó Sándor
igazgató

Az MKBT a kutatócsoportok kutatásainak, munkáinak támogatása végett szeretné felmérni az ilyen irányú igényeket. Kérjük a kutatócsoportokat, hogy írásban vagy telefonon (201-9493) közöljék, milyen eszközökre, szakemberekre (pl. mérésorozathoz, térképezéshez) lenne szükségük. Az összegyűjtött igényeknek lehetőségeink szerint megpróbálunk eleget tenni.

Titkárság

A Plecotus Barlangkutató Csoport 1992. november 21-én a tapolcai **Kórház-barlangban** végzett több hetes nehéz kutatómunka után 800 méter összhosszúságú járatot tart fel. Az új rész képződményekben gazdag, a változatos oldásformákat kalcitkristályos falak tagolják. A feltáró munkában *Horváth Tamás* és *Zentai Zoltán* vett részt. Ezzel a barlang feltárt hossza túlhaladja a 3 km-t.

1993. augusztus 6-án az **Edericsi-fennsík**on hosszas kutatómunka után a Nagytobórtól Kelet-i irányban kb. 60 méterre fekvő víznyelőben új barlangot tartunk fel. Hossza 25 méter, mélysége 12 m. A végpont irányából erős huzat áramlik. Az új barlang kibontását *Tal László*, *Zentai Zoltán*, *Horváth Tamás*, *Varga Miklós* végezték.

Plecotus Barlangkutató Csoport

Szeptember hónapban befejeződött a **Sátorkő-pusztai-barlang** karbantartása. A munkálatok során felújításra kerültek a vaslétrák is. Októberben barlangunkba látogatott a Diakújságírók Országos Egyesületének néhány tagja környezetvédelmi újságírás alapjait oktató tanfolyamuk keretében.

A dorogi barlangkutatók nevében köszönetet szeretnék mondani a következő cégeknek, hogy segítették augusztusi, erdélyi táborunkat:

Gyermelyi Tésztagyár,

Ácsi Cukorgyár,

Környei Húsüzem,

RICO Kétszerművek,

Dorogi Szénbányák lencsehegyi bányaiüzeme,

MEKO Kft. (Fuji fotólabor) - Dorog

A *Varga László* által vezetett túrákon nemcsak a természeti ritkaságokat, nevezetességeket tekintettük meg, hanem Erdély kulturális örökségeivel is megismerkedtünk. Kisebbségi sérülésektől eltekintve, a kirándulás balesetmentesen zajlott le.

A sok szép látnivaló mellett elszomorító néhány nevezetesség leromlott állapota. A Gyilkos-tó, Szt. Anna-tó, Tordai-hasadék környékén rengeteg a szemét, mely minden bizonnyal a vadkempingezés rovására irandó. Ezúton kérünk minden magyar - Erdélybe - látogató csoportot, hogy vigyázzon a természetre.

Lieber Tamás

A *MAFC Barlangkutató Csoport* néhány tagja a nyáron július 23.-augusztus 16. között az Oxford University Caving Club (O.U.C.C.) spanyolországi "Julagua 93 expedícióján" vehetett részt. Az expedíció célja a *Picos de Europa* karsztfennsík barlangjainak kutatása volt. Vendéglátóink tábora már hagyományosnak volt mondható, hiszen a terület felderítését még a 70-es években megkezdték, s azóta rendszeresen minden nyáron 6-8 hét időtartamú kutatótáborokat szerveznek ide. A masszívum Ny-t felének kutatása során számos nemzetközileg is figyelemre méltó eredményt értek el, ilyen pl. a tíz évvel ezelőtti feltárása a **Pozu del Xitu** (-1139 m) rendszerének, de nem kell szégyenkezniük amiatt sem, hogy a néhány éve felfedezett **Pozu Jultayu (Pozu Ojo de la Bruja, 2/7)** - 820 m-en levő omláson még nem sikerült átjutniuk. Munkájuk, bár a kiváló számára első pillanatra szervezetlennek tűnik (nincsenek órákig tartó csoportgyűlések, eligazítások), de mindenki tudja a dolgát, s a nagy barlangok példás dokumentációja mellett a katasztrézés és a geológiai, hidrológiai, és biológiai vizsgálatok is gördülékenyen zajlanak.

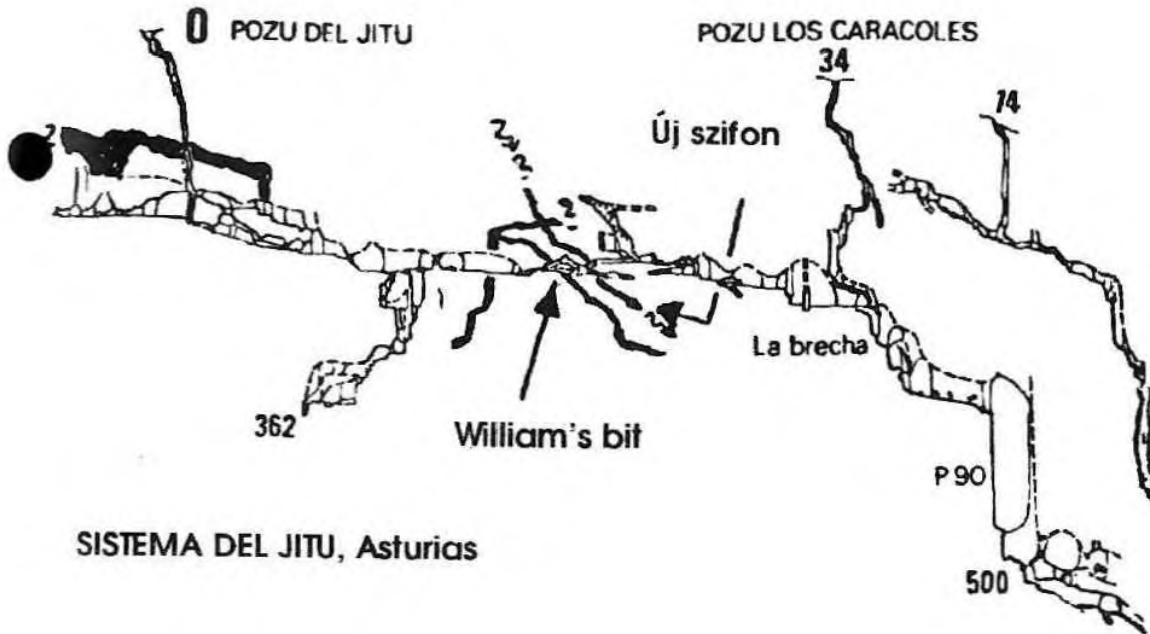
Ebbe a munkába kapcsolódtunk be néhány hétre. Az idei év során a tavaly felfedezett **Pozu Julagua** végpontján (-150 m) való továbbhaladás (nem bontas...) volt a fő cél, de mire kérkeztünk arra már fény derült, hogy ez a barlang meglepetésre nem folytatódik az ezer méteres mélységek felé, hanem egy hosszabb szintes aggal kivezet a közeli völgyfalba, így első akciónk, mivel érkezésünk napján megtaláltak egy feltételezett alsó bejáratot a felszínről, az első átmenőtúra megtétele volt. Ez megtörtént, személyesen a klub elnökének *Steve Robertsnek* a vezetésével gyürkőztünk át a tagasnak nem mondható, ellenben meglehetősen vizes barlangon. A túra változatossága mellett (aknák, nagy termek, meanderek) külön örültünk annak, hogy vadonatúj lengyel vízhatlan overalljaink nem szakadtak le rólunk, s tekintve hogy vezetőnk a 90 kg-osok kategóriájába tartozott a kritikus szükületekben ékes angol káromkodást is elsajátíthattunk, aminek később még nagy hasznát vettük (a mellékelt térképen még nincs rajta az idei új szakasz, és az alsó kijárat).

Szerencsére az elkövetkező időszakban nem kellett ebbe a barlangba csak néhány alkalommal visszatérni, de a mi és az angol sorstársaink legnagyobb öröme az egyik ilyen alkalommal rövid keresgélés után sikerült feltárnunk egy új bejáratot (szám szerint a harmadikat) amelyik a -50 m-en levő Penaut Pitch előtt csatlakozik be, és a barlang legszűkebb pontját kikerüli.

Ezek után az 1600 m magasságban, a legközelebbi autóval elérhető helytől 2-3 óra távolságban levő tábor nagy része úgy döntött még feljebb költözik, és a hátralévő rövidke 3-4 hetet új barlangok bejáratának a felderítésével fogja tölteni. Mi az elkövetkező időben a fentebb már említett **Xitu-rendszer** felső szakaszának átvizsgálásával lettünk megbízva, tekintve, hogy a feltárás során az akkori expedíció vezetés mélységmámorban szenvedett (mondták ők), s csak lefelé törekedett, annak ellenére, hogy a barlang - 250 és 700 m között fosszilis, inaktív járatrendszerben halad, amelynek számos oldalági folytatása lehet (feltételezték mielőtt nekiindultunk). Ez így is volt. A -250 m-n levő vizes áig kiépítettük a barlangot, s több, összességében mintegy 500 m összhosszúságú járatszakszt sikerült felfedeznünk. Ezek között a legérdekesebb az a rész volt, (amelyet később ők javasoltak, hogy "Budapesti hasadéknak" hívjanak, mi csak Iron mine-nak becéztük a rengeteg vastartalmú kiválás miatt), ahol a William's Bit-ből kiinduló inaktív, szüköcske, de igen huzatos meanderes szakaszon átréselődve egy az eddig ismert aktív részeketől teljesen független, annál nagyobb vízhozamú patakos rendszert találtunk, amely sajnos -300 m környékén szifonban végződött. A továbbjutás nem reménytelen, mert több lehetőség is van a szifon előtt a felsőbb szintű kerülőjárat megtalálására. Ezt vendéglátóink is a tábor egyik legnagyobb eredményeként ítélték meg - talán nem is udvariasságból.

A barlangi feltaró munkán túl, jutott túrázásra is idő (Pl. **Pozu los Texas** -225 m, 100 m mély bejarati aknával), s bekapcsolódtunk a "shaftbashing"-nak titulált felszíni munkába is, bár itt csak az utolsó nap mosolygott ránk a szerencse, amikor fiatalabb angol barátainkkal sikerült egy becslésünk szerint legalább 100 m mély akna bejaratát megtalálni mintegy 2100 m tszf. magasságban (a Xitu bejarata 1600 m-n nyílik...). Sajnos már majdnem minden felszerelés le volt szállítva az alsóbb táborba, s a nálunk levő 15 m hágcsó meg nem ért le, pedig megpróbáltuk...

A jövő nyáron szeretnénk visszatérni a területre.

SISTEMA DEL JITU, Asturias

Ezt követően szervezte a csoport idei nyári táborát, immáron hagyományosan az Alsó-hegy térségében augusztus 25-29. között. A tábor fő célja a **Frank-barlang** eltömődött bejaratának kibontása, és a lezáráshoz való előkészítése volt. A táborban minden várakozást és előzetes jelentkezést felülmulva 36 fő vett részt, köztük walesi vendégeink (Storey Arms). A túrák mellett így a barlang bejarata is hamar "kibontódott", s térképe is elkészült (a barlang 180 m hosszú és 47 m mély). A legnagyobb létszámú vendégpopulációt képviselő BEAC-osok a **404-es barlang** térképének készítését folytatták .

A tábor során sikerült egy a **Bába-völgyben** található víznyelő kibontásával 11 m mély, 87 m hosszú új barlang feltárása is, amely a száraz idő ellenére is meglehetősen vizes volt, s bár a bejarati szakasz néhány szűkülettel van ékesítve, de aki befér azt, kárpótolja az Alsó-hegy egyik legnagyobb (18 m hosszú, 8 m széles) barlangtermének látványa. A barlang végpontját jelenleg egy igen szűk vizes meander jelenti, ahol a kutatási engedély megkapása után bontással nagy esély van a további folytatás megtalálására.

Nyerges Miklós

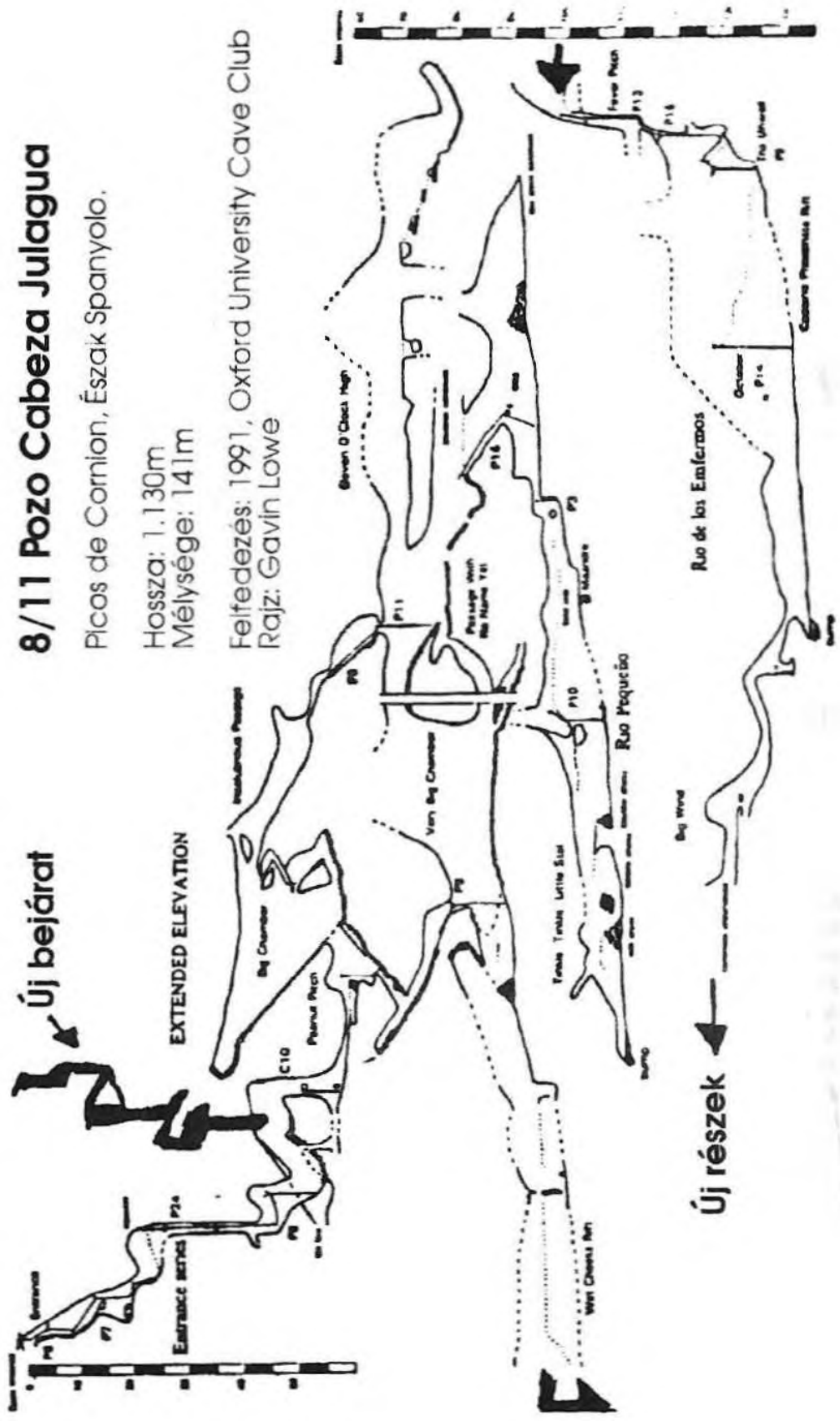
8/11 Pozo Cabeza Julagua

Picos de Cornion, Észak Spanyolo.

Hossza: 1.130m

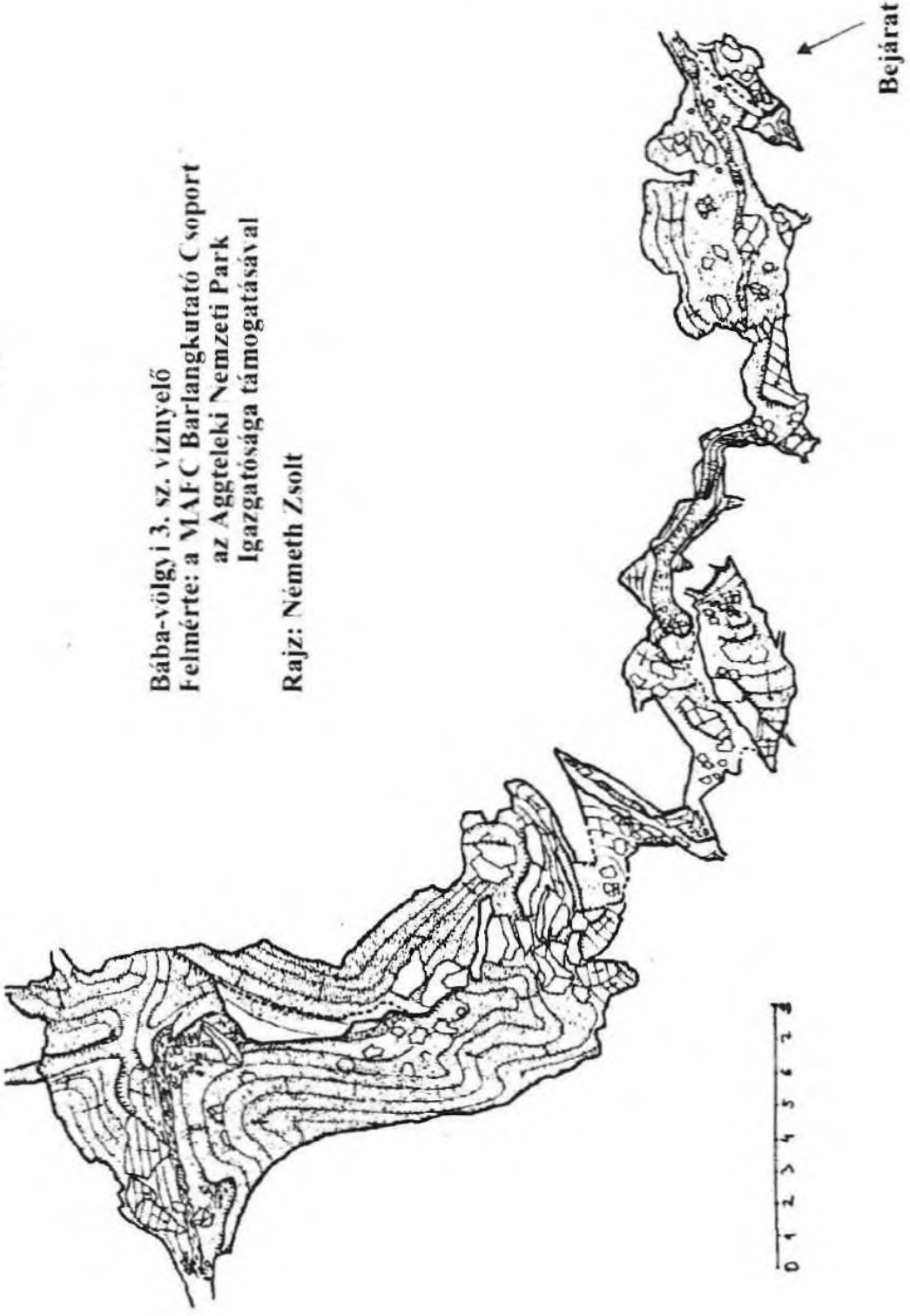
Mélysége: 141m

Felfedezés: 1991, Oxford University Cave Club
Rajz: Gavin Lowe

Bába-völgy i 3. sz. víznyelő
Felmérte: a MAF C Barlangkutató Csoport
az Aggteleki Nemzeti Park
Igazgatósága támogatásával

Rajz: Németh Zsolt

Új folyóirattal gyarapodott a Társulat könyvtára! A *Horvát Szpeleológiai Szövetség* hivatalos kiadványát, a *Speleologia Croatica*-t a Karszt és Barlang-ért, kiadványcsere keretében kapja a Társulat. A folyóirathoz mellékelte levélben az alábbi rövid hirt kaptuk:

Horvát barlangkutatók a Velebit-hegységben (Zavizan és Hajducki kukovi közelében) egy 1300 méter mélységű zsombolyt tártak fel. A barlang neve **Lukina jama**, amely az első "1000-es" *Horvátországban*, illetve a Dinári-karszt területén. Az expedíció részletes eredményéről a folyóirat következő számában fognak beszámolni.

Titkárság

OKTATÁSI HÍREK

A Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat ez évben is a tavalyihoz hasonló formában rendezi meg a kutatásvezetői tanfolyamot.

Ennek megfelelően 1993. november 26-27-28-án és december 4-5-én előadásokat és konzultációkat tartunk a Társulat helyiségében, majd egy vizsgadolgozatot (kutatási terv, tábori jelentés, tájékoztató stb. valamelyike) kell készíteni december 20-ig. A beadott anyagot - elfogadása esetén - szóbeli vizsga követné, ahol a beadott anyagban foglaltakról érdeklődne a vizsgabizottság 1994. január 10-e körül.

A kutatásvezetői tanfolyamon érvényes barlangkutatói vizsgával rendelkező, 18. évüket betöltött barlangkutatók vehetnek részt.

A részvétel költsége 600 Ft, ami a jegyzet árát és a vizsgaköltségeket tartalmazza. (A tanfolyam minimális létszáma 8 fő. Ha a tanfolyam létszámhiány miatt elmarad, a részvételi díjat visszafizetjük.)

Az érdeklődők a jelentkezési lapot és a részvételi díjat 1993. november 15-ig juttassák el a Társulat címére.

Oktatási Szakosztály

Az MTSZ BB november 19. és 28. között bentlakásos technikai tanfolyamot szervez korlátozott létszámú hallgatóságnak az Alsó-hegyen, elsősorban vidéki jelentkezők számára. A tanfolyam előtti hétvégén elméleti előadásokat és gyakorlati felvételi vizsgát szervezünk a Kis-kőháti-zsomboly Nagy-termében. Jelentkezni az MTSZ BB-nél lehet telefonon vagy személyesen kedd esténként 18 és 19,30 óra között. Tel.: 111-92-89, cím: Bp. VI. Bajcsy Zsilinszky út 31. A tanfolyam részvételi díja 6000 Ft.

MTSZ Barlangbizottság

Ez év december 1-20. között a SZÍNLŐ Kft. termékeiből a tagok számára 20-40 %-os kedvezménnyel a Társulatban

KARÁCSONYI VÁSÁRT

rendez

Kapható lesz:

Barlangok élővilága (gyermekkönyv)

Barlangász nyakkendő

Kulcstartó

Gyermek-, felnőtt pólók

Denevéres melltű, bizsuk stb.

Emblémázott sörös krigli

Denevér Dani kitűző

Gyere el, nézz szét!!!

KÖNYVÚJDONSÁGOK

Moravský kras

Színes fotóalbum a Morva-karsztról, angol, német és orosz nyelvű összefoglalóval, térképekkel.

Ára: 500 Ft, kapható a Titkárságon.

Az alábbiakban az Akadémiai Kiadó gondozásában megjelenő két könyvújdonságra hívjuk fel a figyelmet:

Jakucs László: Szerelmes barlangjaim

Könyvismertetésként a szerzőt idézzük: "Ez a könyv legyen az én nagy emléksokrom, amelyet a földalatti virágmezőkön életem során gyűjtöttem. És amellyel most a barlangok iránti mélységes tiszteletem adózik."

A könyv bolti ára 2400 Ft, de akik igényüket legkésőbb november 25-ig bejelentik és befizetik az ellenértéket a Társulat irodájában, azok a könyvet 480 Ft-tal olcsóbban, tehát 1920 Ft-ért megvásárolhatják.

Környezetvédelmi Lexikon I-II.

Főszerkesztő: Láng István

A környezetvédelmi ismeretek minden területét tudományos alapossgal, ugyanakkor közérthető módon mutatja be a kiadvány, ezen belül tartalmazza a karsztokkal és barlangokkal kapcsolatos alapkifejezéseket, valamint a 108 fokozottan védett barlang ismertetését, fényképekkel illusztrálva.

Ára: kb. 4800 Ft. Kedvezményes fizetési lehetőséggel kapcsolatban a Társulat jelenleg tárgyalásokat folytat.

Kérjük a vásárolni szándékozókat, hogy esetleges igényüket jelezzék a Titkárságon. A fizetési feltételekről a későbbiekben tájékoztatást adunk.

BARLANGÁSZ MIKULÁS

a Szemplő-hegyi-barlangban

december 4-én, szombaton 10 és 18 óra között.

Kérjük az érdeklődőket, hogy a részletek megbeszélése végett jelentkezzenek a Titkárságon.

Szerkeszti: Fleck Nóra és dr. Kósa Attila

Felelős Kiadó: dr. Zámbo László

Kiadja a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat

**A XI. Nemzetközi UIS Kongresszus záró jegyzőkönyve,
a megválasztott tisztségviselők névsora**

第十一届国际洞穴学大会
XI International Congress of Speleology

新 闻 NEWS

August 8, 1993 BEIJING

Bureau of UIS 国际洞穴联合会执行局组成

President 主席	P. Forti (Italy)	福吉 (意大利)
Vice-Presidents 副主席	James (AUS)	詹姆斯 (澳大利亚)
	Labegalini (Brazil)	拉毕加利宁 (巴西)
General Secretary 秘书长	Bosák (Czech)	波扎克 (捷克)
Advisory - secretaries 副秘书长	Beron (BULG)	彼伦 (保加利亚)
	Eavis (U.K.)	伊文思 (英国)
	Klimchuk (Ukraine)	克利姆秋克 (乌克兰)
	Zhang (China)	张寿越 (中国)
	Widmer (Switzerland)	文得梅 (瑞士)
	Palacios (Mexico)	帕拉西奥 (墨西哥)
	Craven (South Africa)	克拉芬 (南非)
	Luckins (U.S.A.)	卢钦 (美国)

See You in SWITZERLAND in 1997
1997年在瑞士再见!

Viszontlátásra Svájcban!

FIGYELEM!!

Szeretettel várunk minden 16 éven felüli természetkedvelőt, aki meg akar ismerkedni a föld alatti világ csodáival.
Emellett még lehetőséget nyújtunk tudományos kutatásra, sziklamászásra magashegy-járásra és még sok programlehetőség vár benneteket
A részleteket személyesen.

Információ, jelentkezés: Gránit Speleo-Alpin Club
Göncöl Alapítvány
Vác, Ilona u. 3.

Minden kedden 17-19 óra között, vagy
Sződligeten a Dunai Fasor 26. szám alatt
Minden pénteken 17-19 óra között

Baráti üdvözlettel: Antal Károly csoportvezető

JELENTKEZÉSI LAP A SOLYMÁRI BIZOTTSÁGBA

Alulírott jelentkezem a Solymári Bizottságba. Előzetesen
hétvégen (szombat-vasárnap) vállalom vezetést, ügyeletet vagy
karbantartási munkát.

Név:

Cím:

Tel:

JELENTKEZÉSI LAP A BARLANGI KUTATÁSVEZETŐI TANFOLYAMRA

Alulírott jelentkezem az 1993. évi barlangi kutatásvezetői
tanfolyamra. A részvételi díjat a jelentkezésemmel együtt befizetem.

Név:

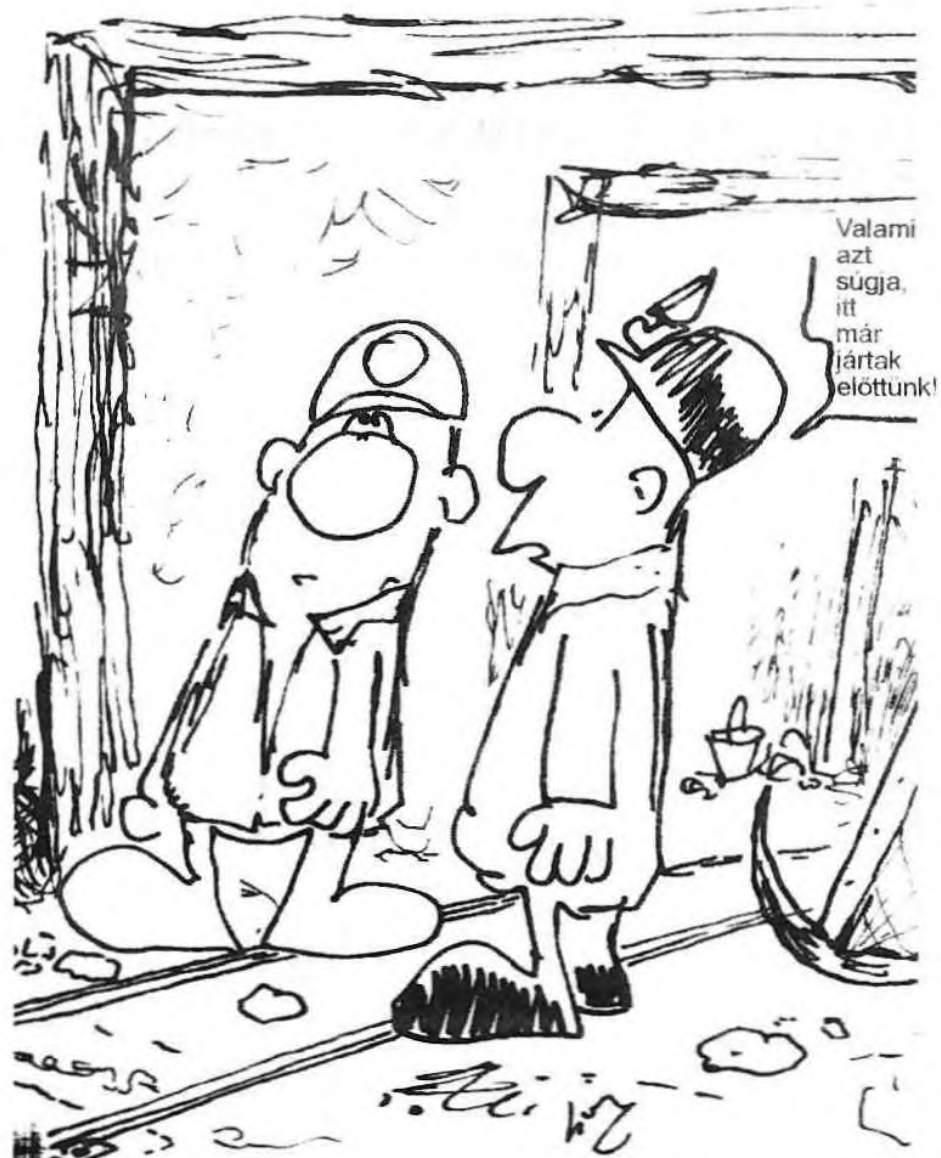
Csoport:

A barlangkutatói vizsga időpontja:

Postacím:

....., 1993.

.....aláírás

(A karikatúra a korábban közöltekkel együtt O.M. Wisdom 1970-ben, Texasban megjelent "My Daddy was a Caver" c. könyvéből való)

Privatorg Nyomda
Budapest
Tel. & Fax: 131-9048